

Λίγα λόγια για το βιβλίο

«Αυτή είναι μια γάτα. Μια γάτα που περπατάει κάπου στον κόσμο με τα μουστάκια, τ' αυτιά και τα πατουσάκια της... Αυτό είναι ένα παιδί που είδε τη γάτα. Αυτό είναι ένα σκυλί που είδε την ίδια γάτα. Κι αυτή μια αλεπού... 'Όλοι είδαν την ίδια γάτα».

Με λόγο απλό και ρυθμικό, σε συνδυασμό με τις ιδιοφυείς εικόνες του, ο Μπρένταν Γουένζελ ακολουθεί παρά με τον αναγνώστη τη γάτα στη βόλτα της. Για τι, όμως, μιλάει τελικά το βιβλίο; Για τη γάτα ή για τα πλάσματα που τη βλέπουν; Ένα εκπληκτικό βιβλίο για την παρατηρητικότητα, την περιέργεια και τη φαντασία.

«Περπάτησα μαζί με τη γάτα σ' όλη την έκταση αυτού του υπέροχου βιβλίου με τις ευφάνταστες εικόνες και ανακάλυψα μια άλλη διάσταση του κόσμου. Ο Γουένζελ δημιούργησε ένα βιβλίο που όλοι πρέπει να ανακαλύψουμε και να συζητήσουμε γι' αυτό με τους μαθητές μας». Τζίλιαν Χέις, εθνικός σύμβουλος λογοτεχνίας

«Ένα δημιουργικά εικονογραφημένο βιβλίο που δίνει έμφαση στη δύναμη της προοπτικής. Οι ολοζώντανες εικόνες θα γοητεύσουν τους αναγνώστες καθώς θα ακολουθούν τη γάτα από σελίδα σε σελίδα. Υπέροχο!» Νάνσυ Τζο Λάμπερτ, βιβλιοθηκονόμος.

«Από μόνο του το διακύβευμα του βιβλίου (να προσπαθήσεις, δηλαδή, να μετατοπίσεις την οπτική ενός τριάχρονου) είναι τολμηρό. Ο τρόπος όμως που το πετυχαίνει ο Γουένζελ είναι αξιοπρόσεκτος, γιατί καταφέρνει να μας μαγεύει σε κάθε του σελίδα».

Chicago Tribune

«Μια πρόκληση για σκέψη». – *Booklist*, starred review

Δραματοποιώντας την ιστορία

Δοκιμάστε να μοιράσετε ρόλους στους μαθητές την ώρα που τους διαβάσετε το βιβλίο. Ο καθένας θα γίνει κι από ένα ζώο. Ξεκινήστε χρησιμοποιώντας τα ζώα που συναντάμε στο βιβλίο και, στη συνέχεια, προσθέστε κι άλλα ζώα, ώστε ο κάθε μαθητής να πάρει έναν ρόλο. Διαβάστε δυνατά το κείμενο και ζητήστε από τους χαρακτήρες να μουν σε μία σειρά. Βοηθήστε τους μαθητές σας να εκφράσουν το συναίσθημα που νιώθει το κάθε ζώο όταν συναντάει τη γάτα.

Οπτική ανάλυση

Εξηγήστε στους μαθητές σας με ποιον τρόπο χρησιμοποιούν οι καλλιτέχνες το σχήμα, τις γραμμές, τον χώρο, τις υφές και το χρώμα, έτσι ώστε να επικοινωνήσουν με τους αναγνώστες μιας ιστορίας μέσω των εικόνων.

- Εξετάστε τα παρακάτω σχήματα: κύκλος, τετράγωνο, τρίγωνο και παραλληλόγραμμο. Κουβεντιάστε για τα διαφορετικά σχήματα που χρησιμοποιούνται στη σελίδα όπου εικονογραφείται το παιδί με τη γάτα. Υπογραμμίστε το γεγονός ότι τα μάτια της γάτας είναι δύο κύκλοι και το σώμα της σχηματίζει ένα τρίγωνο. Ζητήστε από τα παιδιά να βρουν άλλα παραδείγματα κύκλων και τριγώνων στις εικόνες. Αφήστε τους μαθητές σας να δουλέψουν κατά ζεύγη και να βρουν τουλάχιστον τρία παραδείγματα του τρόπου με τον οποίον χρησιμοποιεί ο Μπρένταν Γουένζελ τα σχήματα στην εικονογράφηση. Δώστε χρόνο στους μαθητές για να μοιραστούν τις ανακαλύψεις τους με τους συμμαθητές τους.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι οι γραμμές στην εικονογράφηση μπορεί να κοντές ή μακριές, ίσιες ή καμπύλες, κυματιστές ή τεθλασμένες. Δείξτε τους πώς μερικές φορές οι γραμμές χρησιμοποιούνται για να περάσουμε από τη μια σελίδα στην άλλη. Κοιτάξτε όλοι μαζί την πρώτη εικόνα του βιβλίου και ζητήστε από τους μαθητές σας να περιγράψουν τα είδη γραμμής που χρησιμοποιούνται και να εξηγήσουν τι μπορούν να σημαίνουν. Το ίδιο μπορούν να κάνουν και σε άλλες εικόνες του βιβλίου.
- Εξηγήστε στους μαθητές σας ότι το βασικό θέμα της εικόνας περιλαμβάνει το αντικείμενο ή το πρόσωπο που μας ενδιαφέρει, ενώ το φόντο είναι ο χώρος γύρω από το κύριο θέμα. Δείξτε τους την εικόνα όπου το σκουλήκι και η νυχτερίδα βλέπουν τη γάτα. Ζητήστε τους να ξεχωρίσουν το βασικό θέμα της εικόνας από το φόντο. Στη συνέχεια, ζητήστε τους να ξαναφτιάξουν την εικόνα αλλάζοντας το βασικό θέμα και το φόντο – αλλάζοντας δηλαδή οπτική. Όταν τελειώσουν, αφήστε τους να εξηγήσουν ο καθένας την εικόνα του, υπογραμμίζοντας πάντοτε τη διαφορά οπτικής.
- Εξηγήστε στους μαθητές σας ότι οι ζωγράφοι χρησιμοποιούν πολλές φορές τα χρώματα για να εκφράσουν συναισθήματα. Υποδείξτε και συζητήστε μαζί τους τον λόγο για τον οποίο το φόντο στην εικόνα με τη γάτα και το ποντίκι είναι κόκκινο. Ρωτήστε τους μαθητές σας να σας πουν ποιο συναίσθημα παράγεται με τη χρήση του κόκκινου χρώματος. Στη συνέχεια, εντοπίστε κι άλλες εικόνες στο βιβλίο όπου το χρώμα του φόντου παράγει ένα συναίσθημα. Συζητήστε το.
- Εξηγήστε στους μαθητές σας ότι οι υφές χρησιμοποιούνται από τους καλλιτέχνες για να δείξουν πώς θα ένιωθες αν άγγιζες το αντικείμενο που βλέπεις ζωγραφισμένο. Δείξτε τους την εικόνα με τη μύγα και τη γάτα και ζητήστε τους να περιγράψουν τι νομίζουν ότι νιώθει η μύγα στο τρίχωμα της γάτας. Συνεχίστε την εξερεύνηση των υφών, παρουσιάζοντάς τους αντικείμενα με διαφορετικές υφές. Δώστε στους μαθητές ένα αντικείμενο, τυλίξτε το με μια κόλλα χαρτί και ζητήστε τους να το χρωματίσουν με μια ξυλομπογιά, ώστε να εμφανιστεί η υφή του. Κάντε τους τις παρακάτω ερωτήσεις:
Τι αίσθηση σας δημιουργεί;
Πώς σας φάνηκε η διαδικασία;
Υπάρχουν άλλες εικόνες στο βιβλίο που σας δημιουργούν την αίσθηση της υφής;

Ιδέες για Δημιουργική Γραφή

Ζητήστε από τους μαθητές να επιλέξουν την αγαπημένη τους εικόνα από το βιβλίο και να φανταστούν τι σκέφτεται η γάτα την ώρα που συναντάει το συγκεκριμένο ζώο. Καθοδηγήστε τους ώστε να βρουν τις λέξεις που θα εκφράσουν καλύτερα τις σκέψεις της γάτας και καταγράψτε τις ιδέες τους (τι νιώθει η γάτα; γιατί νιώθει έτσι;). Φροντίστε να υπάρξει χρόνος ώστε να μοιραστούν οι μαθητές τις ιδέες τους. Οι μαθητές που έχουν κατακτήσει τον μηχανισμό της γραφής μπορούν να γράψουν μια μικρή ιστορία από την οπτική της γάτας. Με τους μικρότερους μαθητές μπορείτε να αναλάβετε τον ρόλο του συγγραφέα και να αφήσετε σ' εκείνους τον ρόλο της έμπνευσης που σας καθοδηγεί.

Σε επόμενη φάση μπορείτε να δείξετε στους μαθητές τους λεκτικούς τρόπους που υπάρχουν στο κείμενο. Χρησιμοποιήστε έναν προτζέκτορα για να προβάλετε το κείμενο ή γράψτε το στον πίνακα:

Αυτή είναι μια γάτα. Μια γάτα που περπατάει κάπου στον κόσμο με τα μουστάκια, τ' αυτιά και τα πατουσάκια της...

Αυτό είναι ένα παιδί που είδε τη γάτα.

Αυτό είναι ένα σκυλί που είδε την ίδια γάτα.

Κι αυτή μια αλεπού...

Όλοι είδαν την ίδια γάτα.

Η γάτα περπατάει κάπου στον κόσμο με τα μουστάκια, τ' αυτιά και τα πατουσάκια της...

Αυτό είναι ένα ψάρι που είδε τη γάτα.

Αυτό είναι ένα ποντίκι που είδε την ίδια γάτα.

Κι αυτή μια μέλισσα.

Όλοι είδαν την ίδια γάτα.

Εντοπίστε τα μοτίβα που επαναλαμβάνονται και τις λέξεις. Ρωτήστε τους να σας πουν γιατί, κατά τη γνώμη τους, γίνεται αυτό. Με τι μοιάζει;

Στη συνέχεια ζητήστε τους να επαναλάβουν το ίδιο μοτίβο με άλλο ζώο πρωταγωνιστή, το οποίο συναντάει άλλα ζώα ή αντικείμενα απ' αυτά που συναντάει η γάτα. Ακολουθήστε τον παρακάτω τρόπο.

Αυτός/ή/ό είναι ____ που περπατάει κάπου στον κόσμο με ____

____...

Αυτός/ή/ό είναι ____ που είδε ____

Αυτός/ή/ο είναι ____ που είδε τον/ην ίδιο/α ____

Κι αυτός/ή/ό ____...

Όλοι είδαν τον/ην/ο ίδιο/α ____

____ περπατάει κάπου στον κόσμο με ____

____...

Αυτός/ή/ό είναι ____ που είδε ____

Αυτός/ή/ό είναι ____ που είδε τον/ην ίδιο/α ____

Κι αυτός/ή/ό ____...

Όλοι είδαν τον/ην/ο ίδιο/α ____.

Μπορείτε να τους ζητήσετε ακόμη να επαναλάβουν το ίδιο μοτίβο με πρωταγωνιστή τον ίδιο τους τον εαυτό που συναντάει ζώα ή άλλους ανθρώπους.

Διαβάστε στην τάξη τις δημιουργίες τους και κουβεντιάστε για το συναίσθημα που τους δημιουργεί η επανάληψη του ονόματός τους στο μοτίβο. Γιατί; Βοηθήστε τους να βρουν τις λέξεις που περιγράφουν καλύτερα τους λόγους.

Έρευνα και δραστηριότητες περιεχομένου

Μετά την ανάγνωση του βιβλίου, είναι πολύ πιθανό να σας ρωτήσουν τα παιδιά τι βλέπουν στην πραγματικότητα τα ζώα κι αν βλέπουν όπως βλέπουμε εμείς. Απαντήστε τους ότι δε γνωρίζουμε ακόμα πώς ακριβώς βλέπει το κάθε ζώο τον κόσμο γύρω του, αλλά γνωρίζουμε σε μεγάλο ποσοστό το εύρος της όρασής τους, το πόσο μακριά βλέπουν, καθώς και τα χρώματα που ξεχωρίζουν.

Με αφορμή την όραση των ζώων, μπορείτε να κάνετε μια μικρή έρευνα στο ίντερνετ ή στην σχολική / δημοτική βιβλιοθήκη, για να βρείτε πώς βλέπει το κάθε ζώο τον κόσμο και με τι χρώματα. Στη συνέχεια, κοινοποιήστε τα αποτελέσματα της έρευνας στους μαθητές σας και δείξτε τους μια έντονη χρωματικά εικόνα (π.χ. την εικόνα του δρόμου μιας πόλης ή ενός λιβαδιού με λουλούδια), ζητώντας τους να την αναπαραγάγουν υιοθετώντας ο καθένας τους την οπτική ενός διαφορετικού ζώου απ' αυτά που μελετήσατε.

Όταν ολοκληρώσετε και αυτή τη δραστηριότητα, ξεφυλλίστε ακόμα μια φορά με τους μαθητές σας κάθε εικόνα του βιβλίου και εξηγήστε τους ότι κάποιες εικόνες έχουν μια πιο επιστημονική οπτική (όπως αυτή με τη μέλισσα, για παράδειγμα) και κάποιες άλλες μια περισσότερο συναισθηματική οπτική (όπως αυτή με το ποντίκι). Σχολιάστε κάθε εικόνα και κουβεντιάστε μαζί τους αν είναι συναισθηματική ή επιστημονική η οπτική του Μπρένταν Γουένζελ.

Αυτός ο οδηγός συντάχθηκε από τον Πατ Σκέιλις, σύμβουλο λογοτεχνίας στην εκπαίδευση και συνταξιούχο βιβλιοθηκονόμο.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Μπρένταν Γουένζελ ζει και εργάζεται στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης. Έργα του έχουν δημοσιευτεί σε παιδικά βιβλία, κινούμενα σχέδια και περιοδικά παντού στον κόσμο. Είναι ένθερμος οικολόγος και συνεργάζεται με πολλές περιβαλλοντικές οργανώσεις που αγωνίζονται για τη διατήρηση της άγριας φύσης και ζωής στον πλανήτη, ειδικά στη Νότια Ασία. Από γονείς καλλιτέχνες και έχοντας ως παράδειγμα στα νεανικά του χρόνια την Τζέιν Γκούντολ, του δημιουργήθηκε η επιθυμία να δημιουργήσει μια σειρά από εικόνες που θα έδειχναν τόσο τα γνωστά όσο και τα λιγότερα γνωστά ζώα της Νοτιοανατολικής Ασίας. Αυτό που ήλπιζε να συμβεί με αυτή τη δουλειά ήταν να ενδιαφερθούν τόσο οι συλλέκτες όσο και οι φιλόζωοι του εξωτερικού κι έτσι να αναλάβουν δράση. Κι ήταν μεγάλη η χαρά του όταν το κοινό που στόχευε αντέδρασε με μεγάλο ενθουσιασμό και η δουλειά του άρσε στους βιολόγους και στους οικολόγους. Σήμερα συνεργάζεται με πολλές ομάδες που μοχθούν για να προστατέψουν τα οικοσυστήματα που κινδυνεύουν και τα ζώα που ζουν σ' αυτά, παντού στον πλανήτη. Μαζί με εξαιρετικούς συνεργάτες από τον χώρο της οικολογίας, έχει δημιουργήσει παιδικά βιβλία που ενημερώνουν τους αναγνώστες, ενώ συνεισφέρει σε εκπαιδευτικές εκστρατείες τόσο στις ΗΠΑ όσο και στο εξωτερικό, και τον τελευταίο καιρό συνεργάζεται με την οργάνωση Mara Conservancy με σκοπό να δημιουργήσει τον πρώτο εικαστικό χάρτη του Εθνικού Πάρκου Μάρα στην Κένυα.